

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

**Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta,
Oddelek za prevodoslovje**

KRITIČNO MIŠLJENJE IN IZRAŽNJE

Izr. prof. dr. Alenka Valh Lopert

(alenka.valh@um.si)

Maribor, štud. leto 2014/15

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

OBSEG:

- **15 PR + 8 SE PRI (pri izr. prof. dr. Valh Lopert)**
-

Preverjanje:

- **1. del: 30 % vaje**
- **2. del: 70 % pisni izpit (2 dela)**

PREDAVANJE 1: UVOD, KOMUNIKACIJA SPLOŠNO

OSREDNJE TEME (okvirno)

1. Jezik in sporazumevanje
 - Verbalno
 - Neverbalno
2. Sporazumevalna načela
3. Jezikovna kultura
 - Pravopis
 - Slogovne napake
4. Kultura govora
 - Pravorečje
5. Besedilo (vrste, vloge)
6. Merila besedilnosti
7. Razumevanje besedil
8. Pomen in smisel besedila

PREDAVANJE 2:

Jezik

Jezik in identiteta

Zakonodaja

Jezik in sporazumevanje

- verbalno
- neverbalno

K 2: SLOVENSKI JEZIK IN ZAKONODAJA

❖ *Zakon o javni rabi slovenščine* (ZJRS): [Uradni list RS, št. 86/2004](#), 5. 8. 2004 (stran 10418).
Dostopno: <http://www.uradnilist.si/1/objava.jsp?urlid=200486&stevilka=3841>.

❖ *Zakon o medijih*: Uradni list RS 35/2001, 11. 5. 2001 (stran 4017).
Dostopno: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200135&stevilka=2043>.

❖ *Zakona o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1)* [Uradni list RS, št. 96/2005, 28. 10. 2005](#) (stran 9945).
Dostopno: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200596&stevilka=4191>

SLUŽBA ZA SLOVENSKI JEZIK

http://www.mk.gov.si/si/delovna_podrocja/sluzba_za_slovenski_jezik/

- *Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018* (15. 7. 2013 sprejeta v državnem zboru)

http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/Zakonodaja/2013/Resolucija_-_sprejeto_besedilo_15.7.2013_.pdf (Dostopno 7. 9. 2013.)

FIRENŠKA RESOLUCIJA

➤ http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/slovenski_jezik/firenska_resolucija_280914.pdf

PREDAVANJE 3:

DRUŽBENI VIDIK JEZIKA

Sporazumevalna načela in okoliščine

PREDAVANJE 4: JEZIKOVNA KULTURA, JEZIKOVNI PRIROČNIKI

- Jože TOPORIŠIČ, 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.
- ❖ *Slovenski pravopis*, 2010. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. 125, 127, 128. Spletna stran je dostopna na <http://bos.zrc-sazu.si/sp2001.html>.
- ❖ *Slovar slovenskega knjižnega jezika*, 2000. Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU. Spletna stran je dostopna na <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>.
- ❖ Spletno slovarji: <http://www.fran.si/>
- ❖ TAKO JE BOLJE: http://student.ff.uni-mb.si/slovenisti/priponka/Tako_je_bolje_vlozeksple
- ❖ AL` PRAV SE REČE ... <http://www.rtv slo.si/radiomaribor/oddaja/31>
- ❖ Jože TOPORIŠIČ, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.

PREDAVANJE 5:

➤ **PRAVOPIŠNA/SLOV
NIČNA PRAVILA**

VAJE

➤ **SLOGOVNA
PRAVILA**

VAJE

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

PREDAVANJE 6:

KULTURA GOVORA **KULTURA GOVORA V MEDIJIH** Pravorečje

PREDAVANJE 7:

➤ PRAVOREČNA PRAVILA

VAJE

VRSTE in VLOGE BESEDIL

- Besedilo (vrste, vloge)
- Merila besedilnosti

VRSTE in VLOGE BESEDIL

- Razumevanje besedil
- Pomen in smisel besedila

PREDAVANJE 10:

ŽANRI V MEDIJIH

ZVRSTI => VRSTE => ŽANRI

PREDAVANJE 11:

STILNO ZAZNAMOVANA SREDSTVA V JEZIKU MEDIJEV

➤ **AKTUALIZIMI**

➤ **AVTOMATIZMI**

PREDAVANJE 12:

STILNO ZAZNAMOVANA SREDSTVA V JEZIKU MEDIJEV

➤ **EVFEMIZMI**

➤ **FRAZEMI**

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Dosegljiva:

El. pošta: alenska.valh@um.si

Kabinet: FF 0.11 (pritličje)

Gov. ure: po dogovoru po predavanjih